

Side af den, her er klaget over. Det er noget jeg har set mange Eksempler paa, og saa i Form af „økonomisk Krig“, og i den Valgkreds, hvor jeg er valgt, er man særdeles godt kendt dermed, saa jeg er vis paa, at udøves der Valgtryk fra den ene Side, udøves det ikke mindre fra den anden. Jeg er enig med den ærede foregaaende Taler i, at Valgtryk er et Onde, som vi alle ere i høj Grad interesserede i at faa fjernet; men jeg er kun ikke sikker paa, at det fjernes ved den Foranstaltning, her foreslaas. Jeg er ganske sikker paa, at den, der vil købe Stemmer, kan købe dem, selv om vi faa hemmelig Afstemning. Der er kun en Forstel. Naar han enten med Trusler eller med Tilbud om Udseer af en eller anden Art har skaffet sig Løfte om sine Arbejdsfolks eller andres Stemmer, vil det efter den foreslaede Lov ikke længer kunne konstateres, om de Folk, der gik ind paa en saadan Afford med en Godssejer eller hvem det nu er, have overholdt denne Afford eller ej. Det vil sige: det, som er Forfællen her, er, saa vidt jeg forstaaer det, at der gennem Forslaget aabnes de Vælgere, som enten ere saa uafhængige eller saa lidet samvittighedsfulde, at de indlade sig paa saadanne Afforder, Afgang til at lyve sig derfra. Det er, synes jeg, Grundtanken i dette Forslag, og det taltaler mig ganske overordentlig lidt. Dette er ikke blot en Tante, som falder mig ind i Øieblikket, men jeg husker, hvordan jeg for en Del Aar siden, da den samme Sag var oppe til Drøftelse, læste i et Blad i den Egn, hvor jeg da boede, en populær Fremstilling af, hvordan denne Lov skulde anvendes, og jeg husker tydeligt, hvordan Bladet henvendte sig til Husmændene og Arbejderne, som det ansaa for særlig udsatte for Valgtryk, og sagde: Naar denne Lov kommer ud, kunne I se ad det hele: naar Herremændene eller Proprietæren giver jer 10 Kr. for at stemme, som han ønsker, kunne I roligt stikke de 10 Kr. i Lommen og stemme, som I selv ville, thi bag efter kan han ikke overbevise sig om, hvordan I have stemt. Saaledes lød Anvisningen. Men naar man tror, som her er sagt, at man ved saadanne Midler fremmer Vælgerfolkets Selvstændighed, saa mener jeg, at man ikke gør det. Det, at være selvstændig, betyder ikke blot at gøre, hvad man vil, i Smug, men derimod at gøre, hvad man vil, og være det aabent bekendt, og denne Selvstændighed fremmer man ikke ved dette Lovforslag. Derimod fremmer man noget andet, man aabner, som jeg før sagde, en Udsigt for den, der vil tage imod Trusler eller Bestikkelser, til at opføre sig paa den Maade, som i det borgerlige Liv simpelthen er Be-

drageri, nemlig at tage Betaling for en Ting og gøre det modsatte. Jeg forstaaer ikke, hvordan denne Fremgangsmaade overhovedet kan hemme Valgtrykkets Følger. Lad os sætte, at vi have at gøre med en af disse Grever, som jo skulle være særlig stemme til at øve Valgtryk. Han henvender sig til et vist Antal af sine Fæstere, Husmænd eller Arbejdere og faar enten mod Trusler eller Løfter Tilsgaen om, at de ville stemme efter hans Ønske. Saa passerer Valgdagen, og saa vil han forvisse sig om, at de ogsaa have opfyldt deres Løfte. Han spørger da selv eller lader en af sine Folk spørge dem: Hvordan stemte I? Jeg antager, at de ærede Forslagsstillere ville sige, at saa skulle Folkene svare ham: Det give vi ingen Oplysning om! — og dette er jo godt nok, dersom det er noget, alle Partier ere enige om. Men i Almindelighed er der jo modsatte Partier, og ofte staa de skarpt imod hinanden. Lad os sige, der er et Højre og et Venstre, og lad os tage det for Forslagsstillerne behageligste Tilfælde: Lad os antage, at Greven, som brugte Valgtryk, er Højremand. De af hans Folk, som i sig selv høre til Højre, ville da ganske roligt svare ham, naar han spørger: „Ja, Hr. Greve, vi have gjort ganske som De ønsker“; men hvis de andre sige: „Nej, Hr. Greve, det indlade vi os ikke paa at sige noget om“, saa vil jeg spørge: Vil ikke den vedkommende Greve med Grund betragte dette „vi svare ikke“ som en Tilkendegivelse af, at de have stemt anderledes, end han ønskede? Jeg antager det, og saa tror jeg, at de fleste Følger, som de Herrer ville forhindre: Arbejdernes Afstedigelse og alt andet, ville komme over dem alligevel, undtagen for saa vidt de svare: „Ja, vi have gjort, som Greven ønskede.“ Der vil jo maasse være nogle saa, som aabent og mandigt sige: „Nej, vi have fulgt vor egen Vilje“; men disse saa ville ikke være anderledes stillede under den mugældende Lov, thi ogsaa nu have de Mod til at tage Konsekvenserne af deres Optræden som Vælgere. Men de af dem, som ville prøve at dække sig bag Hemmeligheden, ville slet ikke blive hjulpe, hvorimod de ville blive reddede, som lyve frækt og sige: „Ja, vi stemte, som Greven ønskede“, — de ville blive hjulpe af Loven. Men derved fremmer man ikke Vælgerbefolkningens Selvstændighed, men gør lige det modsatte. Det er altsaa min gentagne Anse mod denne Lov, at den ikke vil opdrage Folket til Selvstændighed. Jeg ønsker selvfølgelig, som enhver nogenlunde ærlig Mand maa ønske, at alt Valgtryk maa være fjernet, og da Menneskene nu en Gang